

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobkyně: T. S.**, zastoupena JUDr. Marií Semíkovou, advokátkou, se sídlem Dienzenhoferovy sady 2/1113, Praha 5, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 11. 2004, č. j. 9 Az 186/2003 - 29,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobkyně, advokátce JUDr. Marii Semíkové, **se přiznává** odměna v částce 2558,50 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 4. 2003, č. j. OAM - 6493/VL - 10 - C10 - 2001, nebyl žalobkyni k její žádosti udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 uvedeného zákona.

Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně v zákonné lhůtě žalobu, v níž zároveň požádala, aby jí soudem byl ustanoven zástupce. O této žádosti rozhodl Městský soud v Praze usnesením ze dne 9. 11. 2004, č. j. 9 Az 186/2003 - 29, tak, že návrh žalobkyně na ustanovení zástupce soudem zamítl. V odůvodnění svého usnesení městský soud po citaci ustanovení § 35 odst. 7 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), uvedl,

že žalobkyně je v tomto řízení od soudních poplatků ze zákona osvobozena (§ 11 odst. 2 písm. ch/ zákona o soudních poplatcích), pro posouzení toho, zda žalobkyni může být soudem ustanoven zástupce, je však podle ust. § 37 odst. 7 s. ř. s. rozhodné jednak to, zda žalobkyně splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a dále zda je ustanovení zástupce žalobkyni třeba k ochraně jejích práv. Městský soud zvažoval, zda je ustanovení zástupce žalobkyni zapotřebí k ochraně jejích práv. V tomto směru přihlédl ke skutečnosti, že žalobkyni podaná žaloba (včetně jejího doplnění ze dne 5. 6. 2003) má všechny zákonem stanovené náležitosti, když obsahuje označení napadeného rozhodnutí, vyličení důvodů, které žalobkyni k podání žaloby vedly, a dále též návrh výroku rozsudku. Městský soud proto konstatuje, že žalobkyně se dostatečně kvalifikovaným způsobem obrátila na soud a svým vlastním úkonem učinila vše, co mohla k ochraně svých práv podle právních předpisů učinit. V podané žalobě pak neuplatňuje jiné důvody než ty, které uvedla v řízení a které v napadeném rozhodnutí posuzoval žalovaný správní orgán. Vzhledem k tomu má městský soud zato, že v posuzované věci nejsou splněny zákonem stanovené podmínky pro to, aby žalobkyni mohl být zástupce ustanoven soudem, neboť ustanovení zástupce žalobkyni není třeba k ochraně jejích práv. Z těchto důvodů byl návrh na ustanovení zástupce zamítnut.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Tuto nezákonnost pak stěžovatelka spatřuje v porušení § 37 odst. 7 věte první s. ř. s., když vychází z toho, že splnila předpoklady, aby byla osvobozena od soudních poplatků a k ochraně jejích práv bylo třeba jí ustanovit právního zástupce a soud tak neučinil a zástupce jí ustanovit odmítl. Poukazuje na to, že je státní příslušnicí Moldavské republiky, nemá právní vzdělání, nevyzná se v českém právním řádu a sama není schopna svá práva účinně chránit. Argumentaci soudu, spočívající v úsudku, že byla-li schopna sestavit vyhovující žalobu napadající správní rozhodnutí, je schopna řádně sama chránit svá práva i v průběhu soudního řízení, nelze podle stěžovatelky akceptovat. Poukazuje na to, že řízení o správních žalobách je samo o sobě složité a nepřehledné a stěžovatelka jako laik a cizí státní příslušník by si při vystupování a jednání před soudem i v dalším průběhu soudního řízení sama neporadila. Trvá proto na tom, že jí zástupce ustanoven být měl, protože je toho nezbytně třeba k ochraně jejích práv.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. K ustanovení zástupce účastníkovi soudem může tedy dojít za splnění dvou podmínek, a to tehdy, jsou-li splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a dále je-li to třeba k ochraně práv navrhovatele.

Předpoklady pro osvobození od soudních poplatků má zákon na mysli předpoklady pro přiznání osvobození výrokem soudu podle § 36 odst. 3 s. ř. s.; nemá tedy na mysli případy, kdy účastník je již ze zákona osvobozen nebo jde-li dokonce o řízení osvobozené

od poplatků věcně. V daném případě proto městský soud pochybil, když vycházel pouze z toho, že stěžovatelka je v tomto řízení od soudních poplatků osvobozena ze zákona podle § 11 odst. 2 písm. ch) zákona o soudních poplatcích, a nezkoumal, zda jsou u ní předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Ze stěžovatelkou předloženého „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“ však vyplývá, že stěžovatelka nemá žádný příjem, takže nepochybně u ní jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.

Při posouzení, zda ustanovení zástupce stěžovatelce je zapotřebí k ochraně jejích práv, pak městský soud nepochybil, když dospěl k závěru, že tato podmínka u stěžovatelky splněna není. S městským soudem lze souhlasit v tom, že stěžovatelka se dostatečně kvalifikovaným způsobem obrátila na soud a svým vlastním úkonem (žalobou včetně jejího doplnění) učinila vše, co mohla k ochraně svých práv učinit. Za situace, kdy stěžovatelka k výzvě soudu nevyjádřila nesouhlas s projednáním věci bez jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), lze očekávat, že městský soud o žalobě rozhodne bez nařízení jednání, takže při perfektnosti žaloby by ustanovení advokáta stěžovatelce nijak nepřispělo k ochraně jejích práv.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Městský soud v Praze napadeným usnesením nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyní advokátka JUDr. Marie Semíková, již Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 7 s. ř. s. odměnu ve výši 2558,50 Kč. Tato odměna byla přiznána za dva úkony právní služby po 1000 Kč spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, a v písemném podání soudu podle § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky, a dva režijní paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky; ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, přiznaná odměna byla proto o příslušnou daň zvýšena.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejso** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu

